

Deryâ İçre Bir Mâhînin Dergâh-ı Kemâlî Seyri

Derya KILIÇKAYA

Okutman, Kocaeli Üniversitesi Türk Dili Bölümü, derya.kilickaya@kocaeli.edu.tr

Hocam, fakiri çok sever, iltifat eder. Fakir de onu sever. Saygı abartısı içermekten söylüyorum, onu bir mürşit gibi görürüm. Hocamla bir tertîb-i ilâhî sonucu, halamın kızı Esra'nın vesilesiyle tanıştım. Görev yaptığım Kocaeli Üniversitesi'ne bir konuşma yapmak üzere gelmişti. Konuşmadan sonra yerleşke içinde yürürken hocanın önüne çıktığımı ve asistanının kuzeni olduğumu söylediğimi hatırlıyorum. Daha sonra, eniştemin vefatı üzerine halamın evine taziyeye gelen hocayla, bilhassa tanışmamı arzulayan kişi ise Sabiha halamdır. Onca acı ve kederinin içerisinde beni hocaya takdim edişini unutamam. Tanışmamızın ardından hoca benden ilgisini esirgemedi, yakınlık gösterdi. Bu alaka, daha sonra doktora öğrenimi için Türkiyat Enstitüsü'ne başvurmamı sağladı. Doktora ders döneminde Türkiyat'ta, hocadan iki ders alma imkânı buldum. Kendisi aynı zamanda yeni edebiyat üzerine de ihtisas yapmıştır. Ahmet Hamdi Tanpınar'ın *19. Asır Türk Edebiyatı Tarihi*'ni on dört kere satır satır okuduğunu her söylediğinde kendimden utanır, hocayı örnek alarak o sayıya ulaşmaya çalışırdım. Ne yazık ki beşte takılı kaldım.

Hocanın hem dil hem de edebiyat alanında uzman olması, derslerde işlediğimiz metinlere farklı bir bakış açısıyla yaklaşmamızı

sağladı. O güne kadar, bir metni hem ek kök açısından hem de tarihî ve edebî yönden derinlemesine görme imkânı bulamamıştım. Dolaşısıyla bu dersler, aslında yeni edebiyat çalışan fakir için ufuk açıcı oldu. Bir taraftan *Müzekki'n-Nüfus*, diğer taraftan *Envârül-Âşıkîn* gibi eserleri işlerken hoca, gönül iklimimize de dokunma fırsatı buldu. Gelen nimete karşı teşekkürün şükür, verilen her şeye razı olmanın hamd olduğunu bu derslerde öğrendim. Her dersin sonunda ödev verip bizi araştırmaya sevk eden hoca, kürsüyü döverek konuşan bir kimse değildir. Derslerinde, yaptığı konuşmalarda sesi ancak duyulur, fakat söyledikleri kalbe intikal eder. O süre zarfında hocadan en çok duyduğum ve sonra da sıkça duyacağım mısralar ise İbrahim Hakkı Erzurumî hazretlerine ait idi:

Deme şu niçin söyle
Yerincedir ol öyle.
Bak sonunu seyreyle.
Mevlâ görelim n'eyler
Neylerse güzel eyler!

Her şerde bir hayır olduğuna dair inancım öteden beri vardı. Ancak, bu itikadımı toplum içerisinde çok dillendiremiyordum. Olumsuz bir şey olduğunda ve onu, iyiye/hayra yormaya çalıştığımda insanlardan tepki alabiliyordum. Kemal Hoca'yı tanıyınca benim gibi düşünen, şerlerin muhakkak hayra çıkacağına inanan birinin daha olması ve bu kişinin bir "hoca" olması fakiri çok memnun etti. Bu konudaki düşüncelerimi hocaya gönül rahatlığıyla söyleyebildiğimi fark edince, kendimi, hoca ile manevi konularda sohbet eder bir hâlde buldum ve bu durum fakiri çok şaşırttı. Çünkü, o güne kadar hiçbir hocamla bu kadar rahat maneviyata dair konuşmamış, konuşmamıştım. Gördüm ki hoca hikmet ehli bir insan, ondan faydalanmak istedim. O da nasihatlerini benden esirgemedi. Nasihat, muhatabın hayır işlemesine yardımcı olacak, nefsin yumuşatacak sözlerdir ve hikmetin hususi boyutunu teşkil eder. Hoca fakire çok nasihat etti, özellikle manevi anlamda yol gösterdi, yapmam gerekenleri

hatırlattı. Başlarda bu nasihatlerini pek tutamasam da şimdi dilediklerini yerine getiriyor olmanın manevi huzurunu yaşıyorum. 11 Nisan 2020’de, İTÜ Uçak Mühendisliği son sınıf öğrencisi kardeşim Emircan Kılıçkaya’yı, yirmi iki yaşındayken koronadan kaybettiğimde de hoca, bu nasihatleri ile yanımda oldu. Evet, bir tokat /sille yemiştım, ancak bu Allah’ın bir “şefkat sillesi” idi. Bir hikmeti vardı. Genç kişinin ölümünün yüreklerde yarattığı yangın ayrı bir büyük, gönüllerde açtığı yara ayrı bir derindir. Bu yüzden hoca, telefonda Yunus Emre’nin şu sözlerini okumuştı:

**Bu dünyada bir nesneye
Yanar içim, göynür özüm.
Yiğit iken ölenlere,
Gök ekini biçmiş gibi.**

“Ben Derya’yı çok severim hem de çok inançlı olduğu için beğenirim. Her şey geçici, moralini yüksek tutsun,” demiş Esra’ya. Genç sevgili kulunu seçip alan Rabb’imin bir bildiği vardır elbette.

Hocam, ara sıra öğrencilerine hediyeler alıp onların gönlünü hoş eden bir kimsedir. 2014’te hediye ettiği tırnak bakım setini özenle saklıyorum. Henüz kullanmaya kıyamadım, ecel aman verirse kullanacağım. Sadece öğrencilerine değil, onların yakınlarına da hediye gönderen Hoca, bir gün anneme sebze soyacağı göndermişti. Bu hediye karşısında çok sevinen annemin kurduğu cümle ise ilgi çekici idi: “İlk defa bir profesörden hediye alıyorum.” Evet hoca profesördür, ancak alçak gönüllülüğü ile ön plana çıkar. Teşbihte hata olmaz, derler. Hocanın bu tevazusu ve öğrencilerine ilgisi fakire hep Mahir İz’i hatırlatmıştır.

Hocanın, fakiri görünce aklına gelen mısralardan biri de Hayâlî Bey’e ait olan şu beyit idi:

**Cihân-ârâ cihân içindedür ârâyı bilmezler
O mâhîler ki deryâ içredür deryâyı bilmezler**

KEMAL YAVUZ, ESRA EGÜZ, DERYA KILIÇKAYA.

MERHUM EMİRCAN KILIÇKAYA. SAĞ 2. OTURAN.

Evet, deryâ içre bir mâhî idim. Birbirlerinden hiç olmadığı kadar haberleri olanların, kendilerinden haberlerinin olmaması ne hâzindir. Hoca ise fakir için Kemâlî Dergâhı'nın bir şeyhi idi. Allah'ın lûtfu ve keremi ile bu dergâha girdim. Hocamın rehberliği ve denetimi altında merhale merhale başarıya ulaştım. Bu sırada, fark etmeden Allah'a daha da yakınlaştım. Hoca, doçentlik konusu olarak verdiği "Tanpınar'da Semtler" başlıklı çalışmamın müsveddesinin bir yerine "Sana da İstanbul'u semt semt gezmek farz oldu. Zamanım olsa da birlikte gezsek," yazmış. Belki bu hayal, dünyada hiçbir zaman gerçekleşmeyecek. Ancak ukbâda, hocamla birlikte cennette bahçe bahçe gezmeyi çok isterim ve bunu Rabb'imden gönülden niyaz ederim.